

Dkt. Mark Jennings, Marko, Hotuba ya 23, Marko 15:1-32, Pilato, Mateso , na Kusulubiwa

© 2024 Mark Jennings na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Mark Jennings katika mafundisho yake kuhusu Injili ya Marko. Hii ni kipindi cha 23, Marko 15:1-32, Pilato, Mateso, na Kusulubiwa.

Habari, karibu tena kwenye somo la Injili ya Marko.

Sasa tunakaribia mwisho. Tuko katika Marko sura ya 15, ambayo ni sura nzima ya mwisho, na kisha tutaingia katika Marko sura ya 16, na mistari hapo mwanzoni, nami nitazungumzia kidogo kuhusu sura ya 16 tutakapofika hapo. Kwa Marko sura ya 15, sasa tunaendelea, kumbuka, katika 14 ilikuwa kesi ya Yesu mbele ya baraza la Wayahudi, mbele ya Sanhedrini, na jinsi hilo lilivyokuwa likitokea sambamba na kukana kwa Petro, jambo ambalo Yesu alikuwa ametabiri.

Kwa Marko 15, tunaanza kuingia kwenye kusulubiwa yenyewe, na bila shaka, mbele ya 15 inakuja kusikilizwa mbele ya Pilato. Sasa, Marko anatoa maelezo machache zaidi ya kusikilizwa kwa Yesu mbele ya Pilato. Usikosee ninachosema.

Anatoa maelezo mengi. Tuna taarifa nyingi kuhusu tukio hili kutoka kwa Marko, lakini hatuna mambo kama hayo, kwa mfano, kama mke wa Pilato, akimwomba Pilato asiwe na uhusiano wowote na Yesu kwa sababu ya wasiwasi wake kuhusu kutokuwa na hatia kwa Yesu. Hatuna Pilato na Marko, hatuna Pilato akimtuma Yesu kwa Herode Antipa na kumuuliza, kwa kuwa ana mamlaka juu ya Galilaya, kama anataka kutoa uamuzi kuhusu hili.

Sisi pia, tofauti na Yohana, hatuna mazungumzo hayo marefu kati ya Pilato na Yesu. Tuna maelezo mafupi zaidi, lakini inavutia kwamba moja ya mambo ambayo labda ni uhakika mkubwa wa kihistoria, kwa kweli, yanaweza kuwa moja ya uhakika mkubwa zaidi tulionao kutoka historia ya kale, ni kwamba Yesu alisulubiwa chini ya Pontio Pilato. Hatuna hilo tu lililoandikwa katika Mathayo, Marko, Luka, na Yohana, lakini tuna, kama tulivyozungumzia hapo awali, hati zingine zinazorejelea jukumu la Pilato katika hili.

Kwa hivyo, tunashughulikia jambo ambalo ni ukweli wa kihistoria, na hata simulizi mbele ya Pilato na Marko linatoa taarifa nyingi, ukitaka, kuhusu hili. Sasa, inashangaza kwamba, ingawa ukweli wa kusulubiwa kwa Yesu haupingwi sana, kuna mjadala kuhusu kama taswira katika Injili zenyewe ni sahihi kihistoria, ikimaanisha kuna mjadala unaotokea huko nje ambao Marko anaunda hadithi kidogo kuhusu Yesu na Pontio Pilato, na kwa kawaida sababu ikiwa kwamba hoja ya ukweli wa Marko inaangukia katika akaunti mbili. Kwanza, tunachojua kuhusu Pilato kinaonekana tofauti sana na kile tunachokiona hapa katika Injili.

Kwa hivyo, namaanisha, unapomtazama Philo, unamtazama Josephus, unaangalia masimulizi mengine ya Pilato, na ni wazi kabisa kwamba yeye ni mtu mkatili sana. Alikuwa mtu ambaye hakuwa na ugumu wa kuwakasirisha Wayahudi. Tayari tumezungumza kidogo kuhusu hili.

Alikuwa mtu ambaye mara nyingi angepingana na uongozi wa Kiyahudi na aliridhika na hilo. Kwa kweli, alikuwa na matukio kadhaa, tunajua kutoka nje ya Injili, alikuwa amefanya vitendo ambavyo vilichukuliwa kuwa vya kufuru vinavyohusisha hekalu na bendera za Kirumi na aina hiyo ya kuweka miungu ya Kirumi katika sehemu ambazo zingepaswa kuheshimiwa tu kwa Mungu, na ambazo zilisababisha machafuko makubwa, ikiwa ni pamoja na maandamano dhidi ya Roma. Pilato anaonekana kuwa tayari sana kukataa uongozi wa Kiyahudi, kwa maneno mengine, na yuko tayari sana kusimama dhidi yao. Na kuna sifa fulani ya jinsi ukali wake, ukatili wake wa tabia, kwa hivyo watu wanapomtazama Marko, na wanapomwona Pilato ambaye karibu anajaribu kumwondoa Yesu, akijaribu kutomsulubisha, akijaribu kuwasihi umati usimsulubishe, inaonekana kuwa nje ya tabia kabisa.

Changamoto ya pili, kihistoria, ni kuachiliwa kwa Baraba. Sasa, kama tutakavyosoma katika akaunti ya Marko, kuachiliwa kwa Baraba, kumbuka, kunapatikana katika Injili zote nne, lakini Marko anazungumzia jinsi, kama ilivyo desturi wakati huu kwa Pilato kumwachilia mfungwa wakati wa Pasaka, changamoto ni kwamba hatuoni ushahidi mwingi wa jinsi hiyo ilivyokuwa desturi, jinsi hiyo ilivyotarajiwa au kitu kilichotokea mara kwa mara. Nje ya marejeleo ya Baraba, haionekani kuwa hivyo; hii ilikuwa ukweli uliotarajiwa, na kwa hivyo moja ya changamoto inakuwa, ni vipi tuna Pilato ambaye ni mtawala ambaye anaonekana mkatili sana, sasa anajisalimisha kwa viongozi wa Kiyahudi, na hata anajisalimisha kwa umati wa Wayahudi, na hata kuanzisha aina fulani ya kitendo cha rehema cha neema kwa kumwachilia mfungwa, na kwa hivyo mara nyingi husemwa kwamba hiyo ilikuwa uumbaji wa Kanisa, sehemu hiyo yote, sio kwamba Yesu alisulubiwa chini ya Pilato, lakini mazungumzo na hata kuachiliwa kwa Baraba.

Naam, nadhani kuna jibu fulani hapa linaloeleweka kihistoria ambalo lingeelezea hilo. Mojawapo ya mambo, kwanza kabisa, yanayozungumzia uhalisia wa kile tunachokiona hapa ni ukweli kwamba Baraba anatajwa katika Injili zote nne, na kama hakukuwa na kitu kilichotokea kama hiki kama tukio hili au tukio hili halikutokea, kwa nini waandishi wa Injili au Kanisa wangeunda utamaduni wa mhusika huyu wa Baraba na kuingiza, hasa wakitaja kwamba hii ilikuwa desturi? Ikiwa Marko anaandikwa karibu sana na matukio yaliyopo, kwake kusema kwamba kulikuwa na desturi au utamaduni uliokuwa ukifuatwa kungeonekana kupingwa vikali, hasa ikiwa Marko anaandikia kanisa huko Roma, ambalo lingekuwa na uelewa fulani labda wa jinsi watawala hawa tofauti walivyokuwa wakifanya kazi. Pili, pia kumbuka kwamba haikuwa kawaida kwa watawala, kwa mfano, hasa majeshi yanayoshinda au

wavamizi, au wafalme waliokuwa na machafuko kidogo, kufanya jambo hili la kuwaachilia wafungwa.

Haikuwa kitendo kisicho cha kawaida. Tunaona marejeleo yake, na hata katika karne ya kwanza na karne ya pili baada ya hapo, hata Mishnah ilirejelea wazo hili kwamba mfalme au mtawala, ikiwa kulikuwa na aina fulani ya machafuko au kutofurahishwa naye, na watu wangewaachilia wafungwa wengine kama njia ya kudumisha uhusiano mzuri, hilo si kitendo kisicho cha kawaida. Na hata hisia ya, kama ilivyokuwa desturi yake au imekuwa desturi yake, haihitaji mazoezi yaliyoimarika kwa miongo kadhaa.

Ingeweza kuwa jambo ambalo lilikuwa limetokea hivi karibuni katika kipindi hicho, lakini ambalo watu walijua Pilato angelifanya. Ingekuwa na maana kwamba angelifanya wakati wa Pasaka pia ikiwa kuna sikukuu hii ambayo hata ina wazo la utumwa kama huu. Lakini nadhani hata kuzungumza zaidi kuhusu historia ya yote ni ukatili wa Pilato, ukweli kwamba Pilato alikuwa amesimama dhidi ya uongozi wa kidini hapo awali, na hii ndiyo sababu.

Kwa sababu Pilato alikuwa amewahi, na tunajua mara nyingi, mara mbili au tatu, kugombana, ukitaka, na uongozi wa Kiyahudi, na kwamba walikuwa wamelalamika hadi kwa wakubwa wake. Huenda Pilato alihisi kwamba kiti chake cha sasa cha kuwa gavana hakikuwa na uhakika, hasa kwa sababu tunajua mtu aliyemteua, ambaye historia inatuambia alikuwa na msimamo mkali wa chuki dhidi ya Wayahudi, kwamba yeye mwenyewe alikuwa kiti chake hakikuwa na uhakika, na kulingana na kama hii ni 30 BK au 33 BK, huenda hata hakuwa madarakani wakati huo. Ikiwa ni baadaye kidogo, huenda kulikuwa na mabadiliko katika utawala.

Lakini kama tumewahi, unaweza kuona picha hii kwa urahisi, kama tuna Wayahudi watawala, na baadhi yao tunaowajua wakati mmoja walienda hadi kwa mfalme kutoa malalamiko yao kuhusu utawala wa Pilato, Pilato anaweza kuhisi hajatulika kidogo, baada ya kukemewa au kuadhibiwa kuhusu jinsi alivyowatendea viongozi wa Kiyahudi, na hivyo huenda akaanzisha utaratibu kama vile kuachiliwa kwa Baraba, au pia alikuwa na uwezekano mkubwa wa kutaka kuhakikisha hakuna machafuko zaidi, au kwamba hakuna malalamiko mazito yanayotolewa dhidi yake, kwamba ukatili wake wa zamani sasa unaamua kwa nini anapaswa kutenda tofauti kidogo kwa sababu anataka tu kuendelea na kazi yake. Hataki, unajua, kuwa na upendeleo mwingi huko Roma. Kwa hivyo, tunachojua kutoka historia, iwe tunamtazama Josephus au Philo, na tunachokiona katika Injili, kwa kweli hakina, si cha ugomvi.

Na pia tukumbuke kabla hatujaunda jaribio kwamba kwa namna fulani, katika Marko, ni mtu mpole na mwenye mawazo, na bado anamsulubisha Yesu. Hata hivyo, ingawa anatambua kwamba Yesu hajafanya chochote lakini ni kibaraka wa uongozi wa Kiyahudi, unajua, ni mtu ambaye viongozi wa Kiyahudi wenyewe wanataka kumtumia Pilato kumuua, anatambua haya yote, na bado anamtoa ili asulubiwe. Kwa hivyo,

katika hatujaanza kufikiria kwamba Pilato alikuwa mchezaji mpole katika mchezo huu wa shauku, tusipoteze mtazamo wa hilo.

Kipengele kidogo cha mwisho cha historia ambacho nadhani kinazungumzia ni cheo kizima, Mfalme wa Wayahudi. Utaona Pilato, katika mazungumzo hayo, anamrejelea Yesu kama Mfalme wa Wayahudi, na anapomsulubisha Yesu, anatumia cheo hicho badala ya Mfalme wa Wayahudi. Na Mfalme wa Wayahudi haikuwa neno ambalo Yesu alitumia kujitambulisha.

Neno "Mfalme wa Wayahudi" halikuwa neno ambalo kanisa la kwanza lilitumia kwa ajili ya Yesu. Kama hili lilikuwa ni uumbaji wa kanisa la kwanza, tungeweza kutarajia kuona vyeo walivyopenda, labda hata Masihi. Hawakutumia Mfalme wa Wayahudi, lakini Mfalme wa Wayahudi angekuwa njia inayoeleweka sana ya Kirumi ya kuelewa mtu huyu Masihi.

Na kwa hivyo, ukweli kwamba Pilato hapa anatumia Mfalme wa Wayahudi nadhani unazungumzia uhalisia wake. Haiwezekani kwa kanisa la baadaye kutumia Mfalme wa Wayahudi na kuiingiza katika hadithi. Na kwa hivyo nadhani hilo linazungumzia kidogo uhalisia wake.

Mwishowe, nadhani inamtetea Yesu mwenyewe akitoa madai ya kimasih, kwamba hata Pilato alimfahamu Yesu vipi, kulikuwa na uhusiano fulani kati ya Yesu na Masihi huyu, na kwamba Mfalme wa Wayahudi ndiyo njia anayoelewa vyema hili. Naam, hebu tuanze. Hebu tuangalie mistari 15 ya kwanza ya Marko sura ya 1, mistari ya 1 hadi 15.

Marko 15, kuanzia mistari wa 1. Mara tu asubuhi, makuhani wakuu walifanya shauri na wazee na waandishi na baraza lote, wakamfunga Yesu, wakampeleka, wakamkabidhi kwa Pilato. Pilato akamwuliza, Wewe ndiwe Mfalme wa Wayahudi? Akamjibu, Wewe umesema. Nao makuhani wakuu wakamshtaki kwa mambo mengi.

Pilato akamwuliza tena, "Huna la kujibu? Unaona ni mashtaka mangapi wanayokushtaki?" Lakini Yesu hakujibu tena, hivyo Pilato akashangaa. Wakati wa sikukuu, alikuwa na desturi ya kumfungulia mfungwa mmoja waliyemtaka.

Na miongoni mwa waasi waliokuwa gerezani waliofanya mauaji na uasi, palikuwa na mtu mmoja aitwaye Baraba. Umati wa watu ukamjia Pilato, wakaanza kumwomba awafanyie kama kawaida yake. Akawajibu, akisema, Mnataka niwafungulie Mfalme wa Wayahudi? Kwa maana alijua kwamba ni kwa wivu kwamba makuhani wakuu walikuwa wamemsaliti.

Lakini makuhani wakuu wakawachochea watu, wakamfungulia, wakamkabidhi Baraba. Pilato akawaambia tena, "Basi nimtendeje huyu mnayemwita Mfalme wa

Wayahudi?” Wakamsulibisha tena. Pilato akawauliza, “Kwa nini? Amefanya ubaya gani?” Lakini wakazidi kupiga kelele, “Msulibiseni.”

Kwa hiyo, Pilato, akitaka kuwaridhisha makutano, akawafungulia Baraba. Na baada ya kumpiga Yesu mijeledi, akamtoa ili asulubiwe. Inavutia kuangalia kifungu hiki hapa.

Bila shaka, kama tulivyozungumzia mara iliyopita, Sanhedrini haikuweza kumwua Yesu. Hawakuwa na mamlaka ya kuua. Kwa kusema hawakuwa na mamlaka, moja ya mambo ambayo hiyo ina maana ni kwamba ilikuwa kawaida sana kwa Roma kuruhusu wakazi wa eneo hilo kufanya maamuzi kuhusu maamuzi na hukumu lakini kuzuia adhabu ya kifo.

Kwa kawaida Roma haingeruhusu adhabu ya kifo kuwa hukumu ambayo vyombo vya ndani vingeweza kufanya. Kwa hivyo, Sanhedrini haikuweza kumwua Yesu. Na kama tulivyozungumzia mara iliyopita, walifanya kazi ili kupata njia inayofaa, shtaka ambalo wangeweza kulipeleka kwa Pilato.

Bila shaka, Pilato kwa sasa yuko Yerusalemu. Kwa kawaida, angekuwa Kaisaria Maritima, ambapo ngome na jumba lake la kifalme vingekuwa.

Lakini wakati wa sikukuu, hasa kwa sababu Yerusalemu ingeongeza idadi ya watu, Pilato angekuja na kukaa Yerusalemu. Kwa kawaida angekaa katika Jumba la Herode. Na popote Pilato angekaa, mahali hapo palikuwa mara moja nyumba ya kifalme, makao makuu, jumba la kifalme, n.k.

Hivyo ndivyo ingekuwa jina lake. Na hivyo, kuna uwezekano mkubwa hakukaa kwenye ngome. Huenda alikaa kwenye Jumba la Herode.

Mabadiliko hayo ya cheo cha eneo kwa njia ya Pilato kuwepo huko ni sawa na yale tunayofanya Marekani na rais wetu. Ikiwa ndege yoyote ambayo rais wetu yuko, ishara ya ndege hiyo inakuwa Air Force One. Kwa hivyo, ikiwa tuna ndege ambayo tunaiita Air Force One, na ina mambo yote ya rais, lakini inaitwa Air Force One kwa sababu hiyo ni ndege ya rais.

Lakini kama rais angeondoka kwenye ndege hiyo na kuendelea, tuseme tu, na ndege ya abiria, ishara ya ndege hiyo ya abiria sasa ingebadilika na kuwa Air Force One. Kwa hivyo, ndege yoyote ambayo rais amepanda inaitwa Air Force One. Hilo ni sawa hapa.

Ikulu yoyote ambayo Pilato anaenda ghafla hujulikana kama uwepo wa Warumi huko kwa sababu tu yuko huko. Kwa hivyo yuko hapa Yerusalemu. Kwa hivyo wanaweza kumpeleka Yesu kwa Pilato haraka kiasi.

Na hivyo, wanampeleka kwao, ambayo, ukigundua, huu ni utabiri wa mateso ambao Yesu alikuwa amepewa katika kitabu chote cha Marko, ule ambao angekabidhiwa kwa viongozi wa Kiyahudi, lakini pia kwamba angekabidhiwa kwa Mataifa. Na hili, bila shaka, ndilo tinaloliona limetokea. Kwa hivyo, makuhani wakuu wanaanza kumshtaki kwa mambo mengi, na Pilato anamwuliza, hili liko katika mstari wa nne, huna jibu la kutoa? Na inavutia kwa sababu kuna aina nzuri sana, nadhani, ya kauli ya hila kuhusu nguvu ya Yesu katika wakati huu.

Katika mstari wa tano, Yesu hakutoa jibu zaidi. Anakaa kimya mbele ya mashtaka haya yote, kama vile alivyokaa kimya mbele ya mashtaka mengi mbele ya Sanhedrini. Anakaa kimya hapa.

Tunaweza kudhani kwamba mashtaka haya labda yana asili zaidi dhidi ya Rumi kuliko asili ya kukiuka sheria ya Wayahudi. Kwa hivyo, mashtaka haya wanayomletea Pilato labda yanahusiana na anadai kuwa mfalme, uasi, uvunjifu wa amani, ghasia, za asili hiyo. Ona kwamba, katika mstari wa tano, Yesu hakujibu zaidi, kwa hivyo Pilato akashangaa.

Sasa tumeona mshangao kama mwitikio katika Injili yote ya Marko kwa kujibu kile Yesu anachofanya. Unajua, unafikiria hilo, ilikuwaje siku hiyo ya kwanza huko Kapernaumu na katika huduma yote ya Yesu, kama angefanya uponyaji au angetoa pepo au hata mahubiri yake, kuzungumza kwake, mafundisho yake, tuliambiwa kila mara kwamba umati ulishangaa. Umati ulishangazwa na mafundisho yake na kwa mamlaka gani.

Umati wa watu ulishangaa kwamba alikuwa akisema na mapepo yakanyamazishwa. Wanafunzi walishangaa, ni nani huyu anayeweza kuongea na upepo, na majini, nao wakatulia na kutulia. Hapa, inavutia kwa sababu si matendo ya Yesu au maneno yake halisi yanayosababisha mshangao.

Ni ukimya wake. Pilato anashangaa kwamba Yesu yuko kimya. Kwamba mamlaka, kwa maneno mengine, tunayoyahusisha kwa urahisi, mshangao tunaouhusisha kwa urahisi katika Injili ya Marko na kile Yesu anachosema sasa unakuja na ukweli kwamba hasemi.

Nadhani inafanya wakati huu katika mstari wa 5 uonekane kama wakati sawa na miujiza. Unajua, kana kwamba kulikuwa na matarajio makubwa hapa kwamba Yesu angejibu, lakini hajibu. Kisha, unajua, Pilato anamwuliza, bila shaka, wewe ndiye mfalme wa Wayahudi? Na jibu la Yesu linavutia sana.

Umesema hivyo. Anapoulizwa moja kwa moja, Yesu anamjibu Pilato. Sawa na alipoulizwa moja kwa moja na kuhani mkuu, Yesu anajibu.

Lakini jibu lake linavutia. Umesema hivyo. Na ni kujaribu kubaini haswa maana yake ni changamoto kidogo kwa sababu si kukataa, lakini inaonekana kuwa ndiyo yenye sifa.

Haionekani kuwa na nguvu kama kauli ya uthibitisho. Na labda hiyo ndiyo njia sahihi ya kuielewa. Anasema ndiyo kwa maneno na ndiyo kwa nguvu na mamlaka, lakini si kwa jinsi Pilato anavyomaanisha.

Labda ni ndiyo kwa maneno lakini hapana kwa maana. Labda hilo ndilo jibu. Kwa hivyo basi wanapopitia kipande hiki na Pilato, unajua, akiwa ameshangaa, sasa anaona fursa hii labda ya kumwachilia Yesu kwa sababu ya Pasaka na anaenda kwa umati na kuwaambia kwamba atafanya wanachomwomba, ambacho ni kumwachilia mfungwa.

Anauliza kama wanataka amwachilie mfalme wa Wayahudi. Sasa ninaelewa ni kwa sababu motisha ni kwamba anauliza swali, katika mstari wa 9, mnataka nimwachilie mfalme wa Wayahudi kwa ajili yenu? Mstari wa 10, motisha, kwani aligundua kuwa ni kwa sababu ya wivu kwamba kuhani mkuu alikuwa amemtoa. Tathmini yangu ni kwamba anatarajia umati usipende Yesu kuwekwa kifungoni, bali kutaka Yesu aachiliwe.

Wivu ambao Pilato anaona ni wivu ambao viongozi hawa wa kidini wanamwonea wivu Yesu, wivu wa umaarufu wake, wivu wa ushawishi wake, na ukweli kwamba Pilato anampa Yesu kama chaguo la kuachiliwa huku labda unamaanisha hakumwona Yesu kama tishio. Kwamba mashtaka ya uasi, kwamba mashtaka ya kuanzisha mapinduzi, kwamba mashtaka ya ghasia dhidi ya Kaisari, labda hata kwamba mashtaka ya msumbufu mkubwa wa amani, kwamba hakuna hata moja kati ya hayo aliyoyapata kama tishio au vinginevyo kwa nini atoe takwimu hii? Namaanisha, labda Pilato atalazimika kuwa na uwezo wa kuelezea watu anaowaachilia. Haiwezekani kwa Pilato kujisikia vizuri kumwachilia mtu ambaye anaweza kujaribu uasi dhidi ya Roma.

Hilo linaonekana kutokuwa na mantiki kabisa. Kwa hivyo, ukweli kwamba anamtoa Yesu kama chaguo labda unamaanisha anafikiri yuko salama kumwachilia. Hana wasiwasi kwamba Yesu ataongoza kikosi chenye silaha dhidi yake.

Na anatambua wivu na wivu kwamba hii ndiyo sababu inatokea. Na kwa hivyo, anapomwasilisha Yesu kwa umati na kusema, mnataka nimwachilie mfalme wa Wayahudi? Hisia yangu ni kwamba labda anatarajia waseme ndiyo. Wangetaka hili, ambalo lingekuwa ushindi mkubwa ikiwa wewe ni Pilato kwa sababu, kwa upande mmoja, huwezi kusema hukusikiliza mashtaka, na unayapuuza.

Lakini kwa upande mwingine, unaweza pia kurekebisha kidogo uongozi na kuwa na umati wenyewe upande wako na kuweza hata kusimama mbele ya wakubwa wako na kusema, nilichofanya, nilifanya kwa sababu nilitaka kuhakikisha umati

hautakasirika. Lakini bila shaka, hadithi inabadilika kwa sababu kuhani mkuu amewachochea umati ili amwachilie Baraba badala yake. Hatujui mengi kuhusu Baraba.

Tunajua kwamba alikuwa amekamatwa na kushtakiwa kuhusiana na uasi uliohusisha mauaji. Lugha haiko wazi katika Kigiriki kama Baraba ndiye aliyefanya mauaji hayo au alikuwa sehemu ya operesheni ambayo mauaji hayo yalifanywa. Lakini bila kujali, alikuwa amehusishwa na hili.

Kuhani mkuu alikuwa amewachochea umati kwa ajili ya hili. Sasa, nadhani maana yake ni kwamba ghasia hiyo labda inamaanisha umati haukuja kama kundi la wahalifu, kama ungependa, kudai kusulubiwa kwa Yesu lakini ulikuwa umechochewa kufanya hivyo. Labda moja ya kazi ambazo kuhani mkuu alikuwa amefanya ilikuwa kuunda mandhari ambayo Pilato angeshinikizwa, kama ungependa, kukubaliana na umati.

Na kwa hivyo, wanasema hawamtaki Yesu, badala yake wanamtaka Baraba. Na kisha naona mstari wa 12 unavutia. Ni kama vile Pilato ana shida kuelewa majibu ya Wayahudi hapa, ya umati.

Kwa sababu kisha anauliza, lakini sawa, kama mnataka Baraba, nimfanye nini mtu huyu mnayemwita mfalme wa Wayahudi? Wakapiga kelele, wakamsulubisha. Na kisha Pilato anaonekana kutaka mazungumzo. Kwa nini? Amefanya ubaya gani? Lakini hapakuwa na mjadala wowote.

Wakapiga kelele zaidi, wakamsulubisha. Na kisha, katika mstari wa 15, Pilato, akitaka kuridhisha umati, anakubali. Hii si mara ya kwanza kwa umati kuamua hatua.

Fikiria Herode, wakati Herode ghafla anajikuta amenaswa katika mawazo yake mwenyewe na Yohana Mbatizaji. Na hataki kumuua Yohana Mbatizaji. Anafurahia kumsikiliza Yohana Mbatizaji.

Na kuna kitu kuhusu usafi wa Yohana Mbatizaji na utakatifu wake kinachomvutia Herode. Na bado, anaunda mazingira haya makubwa na kutoa viapo hivi ambavyo amefungwa na kunaswa navyo. Kwa kutotaka kuwakasirisha wageni wake wa karamu ya chakula cha jioni, anaamuru Yohana Mbatizaji auawe.

Kuna ulinganifu hapa. Pilato kwa namna fulani anaweka mtego huu alioutengeneza mwenyewe na werevu wake mwenyewe, akijaribu kutafuta njia labda ya kumwachilia Yesu na kutumia umati kufanya hivyo, kwa kweli ameona kinyume chake kitokee. Umati sasa umeunga mkono watawala wa kidini na unadai Yesu asulubiwe.

Pilato sasa ana chaguo mbili. Je, anasimama na kusema hastahili, na kwa hivyo, sitamsulubisha? Au anakubali umati? Anachagua kukubali umati. Hii inavutia kwa sababu umati wenyewe ndio sababu hasa viongozi wa kidini walisita kumkamata Yesu mwanzoni.

Hawakutaka kumkamata Yesu hekaluni kwa sababu ya umati wote. Na walitaka kupata mahali pa faragha. Na hapa, umati ndio hasa uliopo katika uwanja wa umma unaoongoza kitendo hicho.

Tumeona umati katika Injili ya Marko ukiwa kundi lisilobadilika sana. Wameshangazwa na mafundisho ya Yesu lakini hawajawahi kuwa wafuasi wa kweli. Wamekuwa mojawapo ya sifa tulizoziona katika sura saba au nane za kwanza, na umati daima ulikuwa ukizuia watu wanaojaribu kumfikia Yesu.

Na hapa umati unacheza jukumu katika kusulubiwa. Kwa hivyo, kwa faida ya kisiasa na amani ya kijamii, Pilato anakubali kumsulubisha mtu ambaye anajua yuko pale kwa sababu tu viongozi wa kidini wanamwonea wivu. Na kwa hivyo, anakubali, na anamkabidhi.

Anamwachilia Baraba. Aliamuru Yesu apigwe mijeledi, ambayo ni mchakato wa kumpiga mijeledi ambao ungetokea, na akamtoa kwa ajili ya kusulubiwa. Na kisha tunafikia kusulubiwa, bila shaka, na mstari wa 16 na mchakato huu unaelekea hapo, mstari wa 16 hadi 32.

Angalia kidogo hapa katika vipande, kisha tutapitia. Kwa hivyo, wacha nisome sehemu ndogo ya mstari wa 16. Askari walimpeleka ndani ya jumba la kifalme, ambalo ni makao makuu ya gavana.

Hili ndilo tunalolirejelea, jinsi jina la mahali hapo lilivyobadilika. Wakakusanya kikosi kizima, wakamvika vazi la zambarau, wakasokota taji ya miiba, wakamvika. Wakaanza kumsalimu, Salamu, mfalme wa Yesu.

Wakampiga kichwani kwa mwanzi, wakamtemea mate, wakupiga magoti, wakamsujudia. Walipomdhihaki, wakamvua vazi la zambarau, wakamvika nguo zake, wakampeleka nje ili wamsulubishe. Mstari wa 16 hapa hadi 20 ni dhihaka ya kutawazwa.

Ina mabaki yote ya gwaride la ushindi la mfalme au kuwekwa kwa mfalme mpya, bila shaka, sasa hapa kwa dhihaka. Wanamvisha joho la zambarau. Bila shaka, zambarau ingekuwa rangi ya kifalme.

Wana mluzi, ukitaka, mvike, lakini ni mluzi uliotengenezwa kwa miiba. Badala ya kilio cha mvua ya mawe Kaisari, mfalme, ambacho kilikuwa kilio cha kawaida ambacho

mara nyingi Kaisari alipoingia, hasa katika gwaride au maandamano ya ushindi, ungepiga kelele, mluzi Kaisari, mfalme. Hapa, mluzi mfalme wa Wayahudi.

Kupigwa kwa mwanzo, tunapoangalia kile ambacho Mathayo anasema katika kujaribu kufikiria kupitia picha hii, inaweza kuwa vizuri sana kwamba mwanzo huu ulikuwa fimbo ambayo walimshikilia ambayo sasa wanaitumia kumpiga pamoja naye. Ni dharau na tusi kamili. Angalia lugha hapa ya askari.

Wanamvika katika picha hii ya mfalme, kutawazwa huku ukitaka. Kisha wanaanza kumpiga mfululizo na kumtemea mate, ambayo kwa bahati mbaya ni utabiri wa shauku unaotimia, utabiri wa tatu wa shauku. Ukiangalia motifu ya mtumishi anayeteseka, ambayo tumekuwa tukizungumzia siku zote, jinsi ilivyo sasa, Isaya 56:7 inazungumzia matusi yanayoendelea na mate yanayoendelea kutokea.

Tuna mwanzo wa haya yote. Nadhani ni muhimu kutambua kile Marko anachotuambia kuhusu watu waliohusika katika kusulubiwa, kwamba hakuna faraja inayotolewa, kwamba kuna tusi linalotoka pande zote. Nadhani hilo ni muhimu tunapoendelea zaidi katika sura ya Marko 15 na tutaona baadhi ya matukio yanayotokea yanayokufanya ujiulize, je, ni tusi au ni faraja? Naam, Marko angependa ulielewe kama tusi kwa sababu hakuna kitu kinachotokea hapa katika uwasilishaji wa Marko ambacho Yesu anatoa faraja yoyote ya kibinafsi kwa hilo.

Kwa hivyo, baada ya askari kuendelea na kupigwa na kudhihakiwa na kupiga magoti kwa heshima kwake tena, unaweza kuhisi kejeli na dharau na ubaya wake. Yesu sasa anaanza kutembea hadi mahali atakaposulubiwa. Na kama unavyojua, kwa kawaida wakati wa kusulubiwa, kwanza kabisa, kusulubiwa hutokea tu katika mazingira ya hadhara.

Roma ingetumia njia ya kusulubiwa kama ujumbe. Ilikuwa njia ndefu na yenye uchungu sana ya kufa. Kwa kawaida mtu hakufa kutokana na kutokwa na damu hadi kufa.

Mara nyingi walikufa kutokana na kukosa hewa, kutoweza kupumua kwa sababu wangedhoofika tu wakiwa wamening'inia msalabani kiasi kwamba ili kupumua, ilibidi wajivute ili kuruhusu kifua chao kupanuka. Au wangekufa kwa njaa au upungufu wa maji mwilini. Lakini ilikuwa mchakato mrefu, na kwa kawaida, wakati wa mchakato huo, wangeanza kuliwa na ndege na mbwa mwitu na wanyama.

Ilifanyika hadharani sana kwa sababu ilionyesha nguvu ya Roma, kwamba hivi ndivyo Roma ingeweza kumfanyia yeyote aliyesimama dhidi yao. Na ilikuwa ujumbe kama vile ilivyokuwa hukumu. Kama adhabu ya kifo ilikuwa hukumu tu, basi kuna njia bora zaidi za kumuua mtu.

Hakika, kama ungekuwa raia wa Kirumi, ulipewa heshima ya kifo kisicho na aibu sana. Kusulubiwa ilikuwa nafasi ya aibu sana kuwamo. Sio tu kwamba hukuwa na nguvu hata juu ya kifo chako mwenyewe, lakini mara nyingi ulikuwa uchi mtu aliposulubiwa.

Ilikuwa na vipengele vyote vya kijamii na kimwili ambavyo vingehusishwa na msimamo wa aibu sana. Hii ndiyo sababu Paulo anapozungumza, kwa mfano, na Wakorintho, anasisitiza kati ya kile kinachoheshimiwa na kile kilicho aibu na kuwakumbusha Wakorintho kwamba tunamtangaza Kristo naye amesulubiwa, ambayo ni onyesho la mwisho la aibu kutoka kwa mtazamo wa ulimwengu, lakini picha iliyo wazi zaidi ya ushindi wa Mungu. Na kwa hivyo, wangekuwa na sehemu hizi za umma ambapo kwa kawaida wangekuwa na miale wima bado ikiwa mahali pake kila wakati ikiwa unataka.

Na kisha wewe, kama mhukumiwa, ungebeba sehemu ya msalaba iliyolala hadi mahali hapo. Na hivyo, hii ingekuwa aina ya mchakato wa kutembea au kutembea hadi mahali pako, ambapo ungewekwa kwenye boriti iliyo wima. Katika hili, tunasoma mstari wa 21, nao wakamlazimisha mpita njia, Simoni wa Kurene, aliyekuwa akitoka mashambani, baba yao Aleksanda na Rufo, kubeba msalaba wake.

Sasa, hii ni marejeleo ya kuvutia sana. Ni marejeleo mafupi sana. Na ukweli wa kihistoria wa hili, ingawa, nadhani unazungumzia ukweli kwamba limetajwa na majina yametolewa.

Tazama tuna majina matatu yaliyotolewa. Tuna Simoni, lakini pia tuna majina ya wanawe wawili, Alexander na Rufo. Na majina ya wana hao wawili ni ya kuvutia hapa kwa sababu si jambo ambalo lingekuwa la kawaida isipokuwa majina hayo yawe na umuhimu.

Kwa hivyo unaweza kupata labda jina la Simoni likipewa kwa sababu tu ya uhalisia wa wakati jina lake lilipokumbukwa. Hata hivyo, kutoa majina ya wana hao wawili sio tu kunazungumzia uhalisia wa kihistoria na ushuhuda wa mashahidi lakini pia kunaweza kuonyesha umuhimu wa watu hao wawili. Bila shaka, moja ya dhana ni kwamba Marko analiandikia kanisa huko Roma, na tunajua kutoka kwa Warumi 16:13 kwamba kuna Rufo katika kanisa huko Roma.

Na kwa hivyo wengine wamejiuliza ikiwa kutajwa huku kwa Rufus kwa namna fulani hakuhusiani na Rufus wa Roma, labda hata mtu yule yule. Sasa, ukweli kwamba walimlazimisha mtu kubeba msalaba si jambo la kawaida. Kwanza, inazungumzia, bila shaka, mamlaka ya Roma kumfanya mtu afanye hivi, lakini pia inazungumzia sasa hali ya kimwili ya Yesu.

Amechapwa mijeledi. Amechapwa. Amekuwa, unajua, kumbuka, amekuwa akishtakiwa katika aina fulani ya kusikilizwa kwa saa nyingi, hata kabla ya hili, iwe ni kutoka kwa Sanhedrini na kisha kwa Warumi.

Na kwa hivyo katika hatua hii, unaweza kuona udhaifu wake; karibu hawezi kubeba msalaba. Na, bila shaka, Roma haingetaka waathiriwa wao wawe wamepoteza fahamu. Hawangetaka wafe njiani.

Namaanisha, hilo lingeondoa chombo chenyewe cha sababu ya wao kuwa na msalaba, ambacho kilikuwa kuonyesha uchungu na nguvu ya serikali. Na hivyo wakamlazimisha mtu kujiunga na jeshi, na kumpeleka mahali paitwapo Golgotha, ambayo ina maana ya mahali pa fuvu la kichwa. Siku zote nilijiuliza kwa nini tungeita mahali hapa Kalvari.

Nyimbo nyingi nzuri za kanisani huitwa Kalvari, na siku zote niliona hilo kuwa la ajabu. Na nakumbuka nikijaribu kutafuta suluhisho, nikijaribu kupata suluhisho. Lakini kwa kweli, ni Golgotha, ambayo inamaanisha mahali pa fuvu.

Ukiweka mahali pa fuvu kwa Kilatini, unapata Kalvari kama mahali. Na hivyo ndivyo Kilatini inavyosema mahali pa fuvu. Na hivyo, kwa hivyo, Kalvari ikawa jina la mahali hapa.

Kwa hivyo, wanaenda mahali pa fuvu, na kumekuwa na mjadala mwingi kuhusu mahali hapa palipo. Kwa nini inaitwa mahali pa fuvu? Je, ni kwa sababu kilima chenyewe kwa mbali kinaonekana kama fuvu? Je, ni kwa sababu kilikuwa na sifa mbaya za kifo? Na kuna chaguzi zingine pia. Nadhani moja ya mambo, hata hivyo, bila kujali mahali hasa palipo, na tuna mawazo fulani, ingekuwa njia kuu.

Ingekuwa mahali ambapo watu wangepita. Hakika, tunachokiona katika kusulubiwa kwa Yesu ni watu wengi wakija na kwenda. Na hivyo, wanampeleka mahali paitwapo Golgotha, ambayo ina maana ya mahali pa fuvu la kichwa.

Wakampa divai iliyochanganywa na manemane, lakini hakuinywa. Sasa, kumbuka nilichosema hapo awali: hawa ndio askari wanaomleta hapa. Kwa hivyo, divai hii iliyochanganywa na manemane, kuna mjadala mwingi, hii ni nini? Je, ni dawa ya kutuliza? Je, ni aina fulani ya dawa ya kutuliza ili kupunguza hisia? Au ni chungu, kitu ambacho kingekuwa na ladha mbaya sana? Ikiwa ni ya kwanza, basi ni aina ya faraja.

Kama ni la mwisho, basi ni hata tusi la ziada. Kwa sababu ya jinsi Mark alivyowaonyesha wanajeshi, nadhani tuko sahihi kulichukulia kama aina ya ziada ya tusi, si kama dawa ya kutuliza, si kama kitu ambacho kingelea faraja, bali kama mtu ambaye angesababisha msongo wa mawazo. Kwa kutumia fursa ya hali ya uchovu wa mwanaume katika hatua hii, upungufu wa maji mwilini, hisia ya udhaifu, karibu ungetaka kunywa chochote.

Hapa kungekuwa fursa nzuri ya kunywa divai iliyotiwa ladha chungu. Bila shaka, nadhani hii inaweza kuwa kejeli zaidi, lakini Yesu anakataa. Sababu kadhaa zimetolewa kwa hili. Hii inaweza kurudi kwa Yesu akisema, "Sitakunywa kikombe."

Hatakunywa chochote, na hii ni sehemu ya kufunga kwake. Ikiwa ni dawa ya kutuliza, basi labda Yesu anahakikisha hataki kupumbazwa, kwamba anataka kuhisi uzoefu kamili wa mateso. Lakini bila kujali, nafikiria jibu la hilo, linakuonyesha uwazi wa akili ya Yesu.

Katika hatua hii, ingawa amechoka, Yesu ana uwezo wa kiakili na udhibiti wa utashi wa kukataa. Kataa, labda hata wakati angetamani kimwili. Mwishowe kidogo, kisha tutamalizia kwa kipindi hiki.

Wakampa divai iliyochanganywa na manemane, lakini hakuinywa. Wakamsulubisha, wakagawana mavazi yake, wakipiga kura ili waamue kila mtu achukue nini. Ilikuwa saa tatu walipomsulubisha.

Kugawanya mavazi na kupiga kura, bila shaka, kunaanza hapa baada ya muda mfupi. Katika kipindi kijacho, tutaangalia zaburi na kilio cha kupuuzwa. Tutazungumzia hilo baada ya muda mfupi.

Lakini njia hiyo yenyewe isingekuwa ya kawaida. Kwa kawaida, watu husulubiwa wakiwa uchi. Kuna wazo fulani hapa kwamba Wayahudi huenda walisulubiwa wakiwa bado na aina fulani ya kitambaa kwa sababu tu ya, um, yao kama ishara ya Warumi kwa Wayahudi kuhusu aibu ya uchi.

Lakini nguo hizo, tena, bado zimechukuliwa waziwazi, na mara nyingi, zingegawanywa miongoni mwa wanajeshi. Wangechukua na walikuwa wamezimiliki. Na kisha saa ya tatu, karibu saa tatu asubuhi, labda ndiyo saa ya tatu tunayozungumzia hapa, marejeleo hayo.

Kumbuka kwamba muda ni mlegevu kidogo. Angalau niseme si sahihi sana. Tunapofikiria wakati, saa tatu, saa tatu asubuhi, tunakuwa na wakati maalum sana akilini na dakika maalum.

Hii inaweza kumaanisha kipindi cha muda ambacho kinatawaliwa na saa 3 asubuhi, ukitaka, sehemu hiyo. Kwa hivyo, unaweza kuzungumzia saa 3 asubuhi na inaweza kuwa kati ya saa 3 asubuhi na kwa namna fulani ya kizuizi kinachofuata cha saa 3 asubuhi, ambacho unajua, kingekuwa saa 6 mchana. Namaanisha, kuna mtiririko kidogo.

Lakini unaelewa kuwa ni asubuhi. Namaanisha, nadhani hilo liko wazi. Mapema sana, katikati ya asubuhi, si alfajiri.

Inashangaza, maoni ya mwisho hapa, jinsi Marko anavyosema machache kuhusu kitendo halisi cha kusulubiwa. Tumeelewa zaidi majibu ya watu kwa Yesu, dhihaka, mate, vazi, miiba, kupiga kura. Hatuna taarifa nyingi kuhusu njia yenyewe ya kusulubiwa.

Na hilo si jambo la kawaida. Kusulubiwa hakukuelezewa kwa undani katika hati nyingi za kale. Kwa kweli, ukiangalia Injili zetu kwa ujumla, tunapata mengi zaidi kuhusu kusulubiwa hapo kuliko tulivyopata katika sehemu nyingi.

Mara nyingi ililaaniwa na wanafalsafa na walimu kama ukatili mkubwa. Na pia najiuliza, unapofikiria kuhusu hilo, labda hakukuwa na haja ya kuelezea kwa undani kila wakati kinachotokea mtu anaposulubiwa kwa sababu ingekuwa kitu kinachojulikana na kueleweka kwa urahisi. Lakini pia, nadhani inazungumzia ukweli kwamba sio mauaji ya wakati huo ambayo ni mada ya tukio hilo.

Ni mamlaka ya Kristo hapa kutoa maisha yake kama mtumishi aliyejitolea kwa mateso, kama upatanisho. Injili zinaruhusu hilo lisimame zaidi ya damu na maumivu. Tutajifunza tena wakati mwingine tunapopitia Marko sura ya 15.

Huyu ni Dkt. Mark Jennings katika mafundisho yake kuhusu Injili ya Marko. Hii ni kipindi cha 23, Marko 15:1-32, Pilato, Mateso, na Kusulubiwa.